

ŠIAULIŲ RAJONO ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių rajono želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių (toliau – Taisyklės) tikslas – saugoti ir tvarkyti esamus bei veisti naujus želdynus ir želdinius kaip ekologiškai, dendrologiškai, istoriškai bei estetiškai svarbius gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio elementus, kurie užtikrintų gyventojų teisę į jų gyvenimo kokybę gerinančias aplinkos sąlygas.

2. Šios Taisyklės nustato Šiaulių rajono savivaldybės teritorijoje ne miškų ūkio paskirties žemėje esančių želdynų ir želdinių apsaugos, tvarkymo, priežiūros, veisimo ir naudojimo reikalavimus, kurių turi laikytis visi fiziniai ir juridiniai asmenys įstatymų nustatyta tvarka priskirtose ir bendro naudojimo teritorijose vykdančios tvarkymo, priežiūros, statybos, remonto ar kitus darbus, susijusius su želdinių kirtimu, genėjimu, persodinimu, veisimu ar kitokiu jų pertvarkymu.

3. Šių Taisyklių turi laikytis visi Šiaulių rajono savivaldybės teritorijoje esančių želdynų ir želdinių savininkai ir valdytojai, želdynus ir želdinius projektuojančios, įrengiančios ir prižiūrinčios organizacijos, fiziniai ir juridiniai asmenys.

4. Taisyklės parengtos vadovaujantis šiais teisės aktais:

4.1. Lietuvos Respublikos želdynų įstatymu (Žin., 2007, Nr. 80-3215);

4.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 206 „Dėl Kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams, sąrašo patvirtinimo ir medžių ir krūmų priskyrimo saugotiniams“ (Žin., 2008, Nr. 33-1151);

4.3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-673 „Dėl Želdinių būklės ekspertizės tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 135-5503);

4.4. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-716 „Dėl Kriterijų, pagal kuriuos dendrologiškai, ekologiškai, estetiškai vertingi, kultūros paveldui ir kraštovaizdžiui reikšmingi želdiniai, augantys privačioje žemėje, priskiriami saugotiniams, patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 2-76);

4.5. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-717 „Dėl Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 2-77);

4.6. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. D1-45 „Dėl Medžių ir krūmų priežiūros, vandens telkinių, esančių želdynuose, apsaugos, vejų ir gėlynų priežiūros taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 10-356);

4.7. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. D1-62 „Dėl Atskirųjų želdynų apsaugos ir tvarkymo pavyzdinio reglamento ir Priklausomųjų želdynų apsaugos ir tvarkymo pavyzdinio reglamento patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 15-533);

4.8. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. D1-87 „Dėl Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atvejų, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 17-611).

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

5. Taisyklėse vartojamos šios sąvokos:

5.1. **Atskirasis želdynas** – želdynas, esantis tik jam skirtame žemės sklype (parkas, skveras, miesto ar miestelio sodas ir kt.).

5.2. **Deklaruoti laukai** – kaip tai apibrėžta kasmet Žemės ūkio ministerijos tvirtinamose Tiesioginių išmokų už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus administravimo bei kontrolės taisyklėse.

5.3. **Kraštovaizdžio formavimo kirtimas** – medžių ir krūmų kirtimas ar tvarkymas formuojant kraštovaizdį, sudarant sąlygas optimaliai apžvelgti estetiniu, gamtiniu, istoriniu ar kultūriniu požiūriu vertingą panoramą (vaizdą).

5.4. **Krūmas** – augalas su keliais ar keliolika maždaug vienodo storumo sumedėjusiais, beveik nuo pat žemės besišakojančiais stiebais.

5.5. **Medis** – sumedėjęs augalas, dažniausiai su vienu pagrindiniu stiebu ir laja.

5.6. **Medžių ir krūmų naikinimas** – neteisėtas medžių ar krūmų pjovimas, kirtimas, rovimas, laužymas, deginimas, nuodijimas cheminėmis medžiagomis ar kitais būdais, žemės paviršiaus ir (ar) jo lygio aplink medį ar krūmą keitimas (žeminimas, užpylimas ar sandarinimas), darantys poveikį medžių ar krūmų būklei.

5.7. **Miesto ar miestelio sodas** – ramiam poilsiui ir renginiams skirtas ne mažesnis kaip 0,5 hektaro atskirasis želdynas, kurio lajų glaudumas – ne mažesnis kaip 70 procentų.

5.8. **Parkas** – ne mažesnis kaip 1 hektaro žmogaus sukurtas ar jo pertvarkytas želdynas, kuriame yra meniškai sukomponuotų želdinių, mažųjų kraštovaizdžio architektūros ir (ar) inžinerinių statinių, skirtas poilsio, mokslo, kultūros reikmėms arba pramogoms ir aplinkos kokybei gerinti.

5.9. **Priklausomasis želdynas** – želdynas, esantis kito objekto žemės sklype (gyvenamosios, visuomeninės, komercinės, pramoninės paskirties, inžinerinės infrastruktūros, rekreacinių ir kitų teritorijų).

5.10. **Sanitarinis kirtimas** – medžių ir krūmų kirtimas vykdant želdynų ir želdinių sanitarinės apsaugos taisyklėse numatytus kirtimus.

5.11. **Skveras** – ne mažesnis kaip 0,05 hektaro trumpalaikiam poilsiui skirtas želdynas su vyraujančiomis atviromis erdvėmis, gerinantis miesto, miestelio ir kaimo estetinę ir ekologinę būklę.

5.12. **Veja** – lygaus (horizontalaus ar nuolaidaus) paviršiaus viena žole ar kelių žolių mišiniu apsėtas prižiūrimas žolynas.

5.13. **Želdynas** – ne mažesnis kaip 0,05 hektaro želdinių žemės sklypas, kuriame gali būti mažųjų kraštovaizdžio architektūros, inžinerinių ir laikinų statinių.

5.14. **Želdiniai** – žmogaus pasėti ar pasodinti medžiai (tarp jų ir pasodinti pavieniai ar natūraliai išaugę), krūmai, krūmokšniai, puskrūmiai, lianos ir žoliniai augalai.

5.15. **Želdinių būklės ekspertizė** – želdinių ekologinės ir estetiškos būklės tyrimas ir vertinimas.

5.16. **Želdyno kūrimas** – želdyno projekto rengimas ir įgyvendinimas.

5.17. **Želdyno kūrimo ir (arba) tvarkymo projektas** – dokumentas, kuriame smulkiai aprašomi želdyno kūrimo ir (arba) tvarkymo darbai, jų atlikimo eilės tvarka, nurodoma tų darbų sąmatinė vertė, technologijos, veisiamos medžių, krūmų, žolinių augalų (vejoms ir gėlynams) rūšys, išvardijami numatomi darbai įkūrus želdyną.

5.18. **Želdyno naikinimas** – veikimas arba neveikimas, dėl kurių blogėja želdyno būklė, mažėja jo teigiamas poveikis aplinkai ir visuomenės galimybės naudotis juo viešųjų interesų reikmėms.

5.19. **Želdyno pertvarkymas** – želdyno planinės erdvinės struktūros keitimas šalinant ne mažiau kaip 20 procentų medžių, krūmų ar žolinių augalų ir sodinant naujus.

5.20. **Želdyno tvarkymas** – želdyno augalijos, mažosios kraštovaizdžio architektūros ir inžinerinių statinių reikiamos būklės palaikymas ar atkūrimas vadovaujantis želdyno tvarkymo projektu.

5.21. **Želdynų apsauga** – veikslių ir priemonių visuma, užtikrinanti želdynų kompozicijos, medžių ir krūmų įvairovės ir sveikumo išsaugojimą ir palaikymą.

5.22. **Želdynų ir želdinių savininkas** – valstybė, savivaldybė, fizinis ar juridinis asmuo, Lietuvos Respublikoje įsteigtas Europos Sąjungos valstybėje narėje ar kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje įsisteigusios įmonės filialas, taip pat užsienio valstybėje įsteigta organizacija,

neturinti juridinio asmens statuso, tačiau turinti civilinį teisnumą pagal tos valstybės įstatymus (toliau – fizinis ir juridinis asmuo), įstatymų nustatyta tvarka įgiję nuosavybės teisę arba į žemę, kurioje yra želdynų, želdinių, arba tik į želdinius.

5.23. **Želdynų ir želdinių valdytojas** – želdynų ir želdinių savininkas ar savivaldybė, valstybės įmonė ar organizacija, patikėjimo teise valdantys įstatymų nustatyta tvarka jiems Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais perduotą valstybinėms funkcijoms įgyvendinti valstybinę žemę, kurioje yra želdynų ir želdinių, ar kitas fizinis ar juridinis asmuo, teisėtai įgijęs privačios žemės valdymo teisę ar žemę naudojantis įstatymų, administracinių aktų, teismo sprendimo, sandorių ar kitu pagrindu, arba turinti tik želdynų ir želdinių valdymo teisę.

5.24. Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos želdynų įstatyme (Žin., 2007, Nr. 80-3215) bei kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

III. KRITERIJAI, PAGAL KURIUOS MEDŽIAI IR KRŪMAI, AUGANTYS NE MIŠKŲ ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖJE, PRISKIRIAMSI SAUGOTINIEMS

6. Medžiai ir krūmai, augantys Šiaulių rajono savivaldybės teritorijoje ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams, jeigu jie atitinka bent vieną iš šių kriterijų:

6.1. auga kultūros paveldo objektų teritorijoje ir jos apsaugos zonoje, išskyrus natūraliai išaugusius medžius;

6.2. auga geležinkelio želdinių apsaugos zonoje, išskyrus medžius ir krūmus, kurie kelia pavojų eismo saugai ir auga elektros tiekimo, ryšių ir signalizacijos įrenginių apsaugos zonoje ar yra aukštesni už nuotolį nuo medžių iki pirmojo bėgio;

6.3. auga vietinės reikšmės kelių juostos dalyje už kelio pylimo pado, iškasos ar kelio griovio išorinio krašto, taip pat kelio apsaugos zonoje už kelio juostos ribos, išskyrus medžius ir krūmus, kurie kelia pavojų saugiam eismui ir kelio naudojimui ir (arba) auga deklaruotuose laukuose;

6.4. auga aerodromų apsaugos zonoje (išskyrus aerodromo teritoriją), išskyrus medžius ir krūmus, kurie kelia pavojų skrydžių saugai ir aviacijos saugumui;

6.5. auga gamybinių ir kitų objektų sanitarinėje apsaugos zonoje, išskyrus augančius deklaruotuose laukuose;

6.6. auga miestų, miestelių bendro naudojimo teritorijose ir miestų kitose valstybinės žemės teritorijose, nenurodytose 6.1 – 6.5 punktuose;

6.7. auga kaimų bendro naudojimo teritorijose, mėgėjiškų sodų teritorijų bendro naudojimo žemėje, išskyrus augančius paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose;

6.8. auga privačiose žemės valdose miestuose ir miesteliuose, išskyrus augančius paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose, privačiose namų valdose ir mėgėjiškų sodų teritorijų individualiuose sodo sklypuose;

6.9. auga valstybinėje ir privačioje žemėje kaime, išskyrus paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostas: vietiniai medžiai – ąžuolai, uosiai, klevai, liepos, miškinės obelys, miškinės kriaušės, guobos, vinkšnos, skripstai, baltieji ir trapieji gluosniai, išskyrus augančius privačiose namų valdose ir deklaruotuose laukuose;

6.10. auga valstybinėje ir privačioje žemėje kaime ir deklaruotuose laukuose: beržai, eglės ir pušys, didesnio kaip 20 centimetrų skersmens (1,3 metro aukštyje), išskyrus augančius privačiose namų valdose ir mėgėjiškų sodų teritorijų individualiuose sodo sklypuose;

6.11. auga deklaruotuose laukuose: ąžuolai, uosiai, klevai ir liepos, didesnio kaip 20 centimetrų skersmens;

6.12. auga paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose: ąžuolai, beržai, klevai ir uosiai, didesnio kaip 8 centimetrų skersmens, kiti medžiai, didesnio kaip 16 centimetrų skersmens, išskyrus numatytus iškirsti pagal parengtus gamtotvarkos planus, pakrančių (šlaitų) tvarkymo projektus, taip pat medžius, augančius deklaruotuose laukuose.

7. Saugotiniams medžiams ir krūmams nėra priskiriami:
 - 7.1. vaismedžiai, vaiskrūmiai, natūraliai išaugę krūmai;
 - 7.2. medžiai ir krūmai, augantys valstybinės reikšmės kelių kelio juostoje;
 - 7.3. medžiai ir krūmai, augantys viešosios geležinkelių infrastruktūros kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje;
 - 7.4. dendrologiniai, ekologiškai, estetiškai vertingi, kultūros paveldui ir kraštovaizdžiui reikšmingi medžiai ir krūmai, augantys privačioje žemėje, kurie saugotinais skelbiami Šiaulių rajono savivaldybės tarybos sprendimu.

IV. KRITERIJAI, PAGAL KURIUOS DENDROLOGIŠKAI, EKOLOGIŠKAI, ESTETIŠKAI VERTINGI, KULTŪROS PAVELDAI IR KRAŠTOVAIZDŽIUI REIŠKINGI ŽELDINIAI, AUGANTYS PRIVAČIOJE ŽEMĖJE, PRISKIRIAMAI SAUGOTINIAMS

8. Kriterijai, pagal kuriuos dendrologiniai, ekologiškai, estetiškai vertingi, kultūros paveldui ir kraštovaizdžiui reikšmingi medžiai, augantys privačioje žemėje, atsižvelgus į konkrečią situaciją (medžių būklę, gyvybingumą ir kt.), priskiriami saugotiniams:
 - 8.1. dendrologiniai vertingi:
 - 8.1.1. dendrologiniai rinkiniai (kolekcijos);
 - 8.1.2. ne jaunesni kaip 15 metų amžiaus introdukuoti (ne vietinės kilmės) svyruokline, glausta ar rutuliška laja, taip pat medžiai spalvotais ar karpytais lapais, išskyrus uosialapį klevą ir tuopas;
 - 8.2. ekologiškai vertingi – ne mažesnės kaip 0,03 hektarų medžių grupės ar želdynai privačioje namų valdoje;
 - 8.3. estetiškai vertingi:
 - 8.3.1. 50 cm skersmens ir storesni ažuolai, uosiai, klevai, 40 cm ir storesnės – liepos ir guobos;
 - 8.3.2. išskirtinių formų medžiai;
 - 8.4. Kultūros paveldui reikšmingi:
 - 8.4.1. medžiai, susieti su istorinėmis datomis, žymių žmonių gyvenimu;
 - 8.4.2. žymių žmonių pasodinti medžiai;
 - 8.4.3. išlikę buvusių dvarų sodybų autentiški medžiai;
 - 8.5. kraštovaizdžiui reikšmingi – autentiški medžiai tarpukario ir pokario metais įveistuose parkuose.

V. SAUGOTINŲ ŽELDINIŲ KIRTIMO, PERSODINIMO AR KITOKIO PAŠALINIMO ATVEJAI IR TVARKA

9. Saugotini medžiai ir krūmai neatlyginamai gali būti kertami (šalinami) šiais atvejais, kai:
 - 9.1. jie yra nudžiuvę, išskyrus uoksinius (drevėtus);
 - 9.2. jie yra vėjo, sniego, žaibo ar dėl kitų priežasčių išversti, nulaužti, apdegę gaisro metu;
 - 9.3. jie yra išpuvę (išskyrus atvejus, kai nėra pavojingi žmonėms, pastatams, eismui ir labai svarbūs biologinės įvairovės požiūriu);
 - 9.4. jie yra pasvirę didesniu negu 45° kampu ir pasvirimas kasmet didėja (nustatoma stebėsenos metu);
 - 9.5. jie yra pažeisti stiebo ir šaknų puviniais;
 - 9.6. jie yra apipulti vabzdžių kenkėjų ir grybinių ligų;
 - 9.7. yra pažeistos medžių ir krūmų gyvybinės funkcijos, funkcijų pažeidimo parametrai reglamentuojami Nuostolių, padarytų gamtai sunaikinus ar sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus bei objektus, skaičiavimo metodikos, patvirtintos aplinkos ministro 1995 m. gruodžio

14 d. įsakymu Nr.198 „Dėl Nuostolių, padarytų gamtai sunaikinus ar sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus bei objektus, skaičiavimo metodikos patvirtinimo“ (Žin., 1996, Nr. 39-973), 14 punkte;

9.8. vykdomi kraštovaizdžio formavimo ar kiti medžių ir krūmų kokybę gerinantys kirtimai;

9.9. jie auga ant pastatų stogų, pamatų ar kitų jo dalių;

9.10. jie auga pylimo (polderių) šlaituose, melioracijos griovių (išskyrus sureguliuotas upes ir upelius) šlaituose ir jų apsaugos juostose;

9.11. jie auga kapinėse ir gadina paminklus, antkapius, kapinių tvorą;

9.12. jie auga ant piliakalnių, pilkapių;

9.13. jie auga parkuose, skveruose ir kitose urbanizuotose teritorijose kaip nepageidaujamos rūšys;

9.14. jie auga arti pastatų ir tamsina langus (vasaros metu kambariuose apšvietimas neatitinka galiojančių normų), gadina pamatus, kelia grėsmę pastatui;

9.15. jie auga apsaugos zonose, kuriose pagal Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43), neturi augti;

9.16. jie auga teritorijoje, kuri numatoma naudoti valstybiniais geležinkeliams, magistraliniams vamzdynams, aukštos įtampos elektros linijoms, valstybinės reikšmės keliams, gatvėms tiesti, rekonstruoti, svarbioms valstybinės reikšmės statyboms;

9.17. jie numatyti kirsti, atlikus želdynų ir želdinių inventorizavimą;

9.18. yra numatyta tvarka parengti saugomų teritorijų planavimo dokumentai, kuriuose nurodyti kertami ar kitaip pertvarkomi medžiai ir krūmai;

9.19. šalinamos saugotinių medžių, pasvirusių didesniu kaip 45° kampu, storosios šakos.

10. Saugotini medžiai ir krūmai 9 punkte išvardintais atvejais gali būti kertami tik įvertinus jų būklę natūroje, išskyrus 9.15 – 9.18 punktus.

11. Saugotinių medžių ir krūmų persodinimas vykdomas išimtiniais atvejais: platinant gatves, vykdant statybos ir kitus darbus:

11.1. saugotinių medžių ir krūmų persodinimo darbai vykdomi pagal nustatytą tvarka parengtą ir patvirtintą želdinių pertvarkymo projektą ar schemą;

11.2. persodinami sveiki, gerai išsivystę, be mechaninių pažeidimų, šalčio plyšių ir persodinimą pakeliantys medžiai su žemės gumulu. Persodintus medžius privaloma prižiūrėti 3 metus.

12. Draudžiama persodinti medžius su sausa viršūne, vidaus puviniumi, vienašone, nesusiformavusia laja.

13. Medžių ir krūmų persodinti negalima šiais atvejais:

13.1. kai po medžiais yra inžinerinės komunikacijos;

13.2. kai aplink medžius yra laikini statiniai ar pastatai;

13.3. kai nėra galimybės prie medžių privažiuoti su technika;

13.4. kai nėra galimybės suformuoti žemės gumulo;

13.5. medžių vegetacijos metu;

13.6. kai medžiai auga arti statinių ar pastatų pamatų, tvorų ar kt.;

13.7. kai trukdo elektros laidai.

VI. LEIDIMŲ SAUGOTINŲ MEDŽIŲ IR KRŪMŲ KIRTIMO, PERSODINIMO AR KITOKIO PAŠALINIMO, GENĖJIMO DARBAMS IŠDAVIMO TVARKA

14. Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbai turi būti vykdomi turint Savivaldybės išduotą leidimą saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo darbams, genėjimui (toliau – Leidimas) ir atlyginus medžių ir

krūmų vertę, nurodytą Leidime. Šiaulių rajono savivaldybėje Leidimus išduoda Savivaldybės administracijos direktoriaus įgaliotas Aplinkos apsaugos skyriaus asmuo.

15. Leidimo medžių ir krūmų kirtimui ar kitokiam pašalinimui nereikia, kai jie auga:

15.1. pylimų (polderių) šlaituose, melioracijos griovių (išskyrus sureguliuotas upes ir upelius) šlaituose ir jų apsaugos zonose;

15.2. ant pastatų stogų, pamatų ar kitų jo dalių.

16. Neturint Leidimo (jis išduodamas per 5 darbo dienas, įvykdžius darbus) galima šalinti (kirsti) vėjo, sniego, žaibo ar dėl kitų priežasčių išverstus, nulaužtus medžius, genėti medžius, kai kelia pavojų žmonėms, pastatams ir statiniams ar eismui.

17. Leidimų išdavimo tvarka:

17.1. želdynų ir želdinių savininkas ar valdytojas (įskaitant ir seniūnijas), kitas fizinis ar juridinis asmuo pateikia Savivaldybės administracijos Aplinkos apsaugos skyriui (toliau – Aplinkos apsaugos skyrius) argumentuotą nustatytos formos prašymą saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo darbams (toliau - Prašymas).

17.2. Aplinkos apsaugos skyrius, gavęs Prašymą ir apžiūrėjęs vietoje numatomus kirsti, persodinti ar kitaip pašalinti saugotinius medžius, parengia ir išduoda Leidimą.

17.3. Esant neaiškiai argumentacijai Aplinkos apsaugos skyrius sukviečia Šiaulių rajono želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisiją (toliau - Komisija), kuri įvertina prašomų kirsti ar kitaip pertvarkyti saugotinių medžių ir krūmų būklę natūroje ir įformina savo pasiūlymus ir rekomendacijas Komisijos aktu.

17.4. Komisijos sudėtį ir nuostatus tvirtina Savivaldybės administracijos direktorius. Į Komisijos sudėtį įeina Savivaldybės administracijos Aplinkos apsaugos, Architektūros ir urbanistikos skyrių specialistai, Aplinkos ministerijos Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento Šiaulių rajono agentūros inspektorius, seniūnijos, kurioje sprendžiamas klausimas dėl saugotinių želdinių apsaugos, priežiūros ir tvarkymo, seniūnas, Kuršėnų komunalinio ūkio UAB atstovas. Kai saugotini želdiniai tvarkomi Kurtuvėnų arba Ventos regioninio parko teritorijoje – komisijos nario teisėmis kviečiamas dalyvauti Kurtuvėnų arba Ventos regioninio parko direkcijos atstovas; kai saugotini želdiniai tvarkomi Šiaulių rajono nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijose ir jų apsaugos zonose – komisijos narių teisėmis kviečiami dalyvauti Šiaulių rajono savivaldybės administracijos Kultūros paveldo skyriaus ir Kultūros vertybių apsaugos departamento Šiaulių teritorinio padalinio atstovai; kai saugotini želdiniai tvarkomi kelio juostoje ir kelių apsaugos zonoje - komisijos nario teisėmis kviečiamas dalyvauti VĮ „Šiaulių regiono keliai“ atstovas, kai saugotini želdiniai tvarkomi objektuose, kuriems yra parengti želdinių pertvarkymo projektai, schemos - komisijos nario teisėmis kviečiamas dalyvauti autorinės priežiūros atstovas.

17.5. Kai būtina papildoma informacija ar kyla ginčai dėl želdinių, numatytų pertvarkyti, naikinti ar įveisti būklės, atliekama želdinių būklės ekspertizė – želdinių ekologinės ir estetinės būklės tyrimas ir vertinimas.

17.6. Želdinių būklės ekspertizę Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka vykdo Komisija, kuri, esant būtinumui, gali pasitelkti atitinkamos srities specialistą (-us).

17.7. Komisija, atlikusi ekspertizę, per 30 kalendorinių dienų surašo ekspertizės išvadas ir pateikia suinteresuotiems asmenims.

17.8. Leidimai saugotiniams želdiniams kirsti, genėti ar pertvarkyti išduodami:

17.8.1. seniūnijų seniūnams, kai prašoma kirsti, genėti, persodinti ar kitaip pašalinti želdinius, augančius miestų, miestelių, kaimų bendro naudojimo teritorijose, miestų kitose valstybinės žemės teritorijose bei valstybinėje žemėje kaime;

17.8.2. žemės ar želdynų ir želdinių savininkams arba jų įgaliotiems asmenims, kai prašoma kirsti, genėti, persodinti ar kitaip pašalinti želdinius, augančius privačiose žemės valdose miestuose ir miesteliuose, privačioje žemėje ir deklaruotuose laukuose kaime;

17.8.3. žemės ar želdynų ir želdinių valdytojams arba jų įgaliotiems asmenims, patikėjimo teise valdantiems perduotą valstybinę žemę, kurioje yra želdynų ir želdinių, ar turintiems privačios

žemės ar želdynų ir želdinių valdymo teise;

17.8.4. statybos darbus vykdančios organizacijos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui, kai prašoma kirsti, genėti, persodinti ar kitaip pašalinti želdinius vykdant statybos darbus pagal nustatyta tvarka parengtus ir patvirtintus planavimo dokumentus ar projektus.

17.9. Leidimą Savivaldybė derina su:

17.9.1. Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento Šiaulių rajono agentūra, išskyrus 9 punkte nurodytus atvejus ir atvejus, kai saugotini medžiai ir krūmai auga Kurtuvėnų (Ventos) regioninio parko teritorijoje;

17.9.2. Kurtuvėnų arba Ventos regioninio parko direkcija, jei saugotini medžiai ir krūmai auga šio parko teritorijoje;

17.9.3. Kultūros paveldo departamento Šiaulių teritoriniu padaliniu, kai medžiai ir krūmai kertami, genimi ar pertvarkomi nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijoje ir jos apsaugos zonoje;

17.9.4. želdynų ir želdinių savininku ar valdytoju, kai prašymą pateikė ne jis (išskyrus Savivaldybę);

17.10. Leidimas nederinamas, jei nustatyta tvarka parengtuose ir patvirtintuose detaliuosiuose ir specialiuosiuose planuose, atskirųjų ir priklausomųjų želdynų kūrimo ir tvarkymo projektuose, saugomų teritorijų planavimo dokumentuose yra pateikti duomenys apie kertamų ar pertvarkomų medžių ir krūmų rūšinę sudėtį, skaičių bei jų augimo vietas ir šie dokumentai yra nustatyta tvarka suderinti su Aplinkos ministerijos Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamentu ir saugomos teritorijos direkcija, kai kertami ar pertvarkomi saugomoje teritorijoje augantys medžiai ir krūmai.

17.11. Leidimas išduodamas per 30 darbo dienų nuo prašymo pateikimo dienos ir galioja vienerius metus nuo jo išdavimo.

18. Numatyti kirsti medžiai pažymimi dažais, kertami – raudonai, persodinami – geltonai.

VII. SAUGOTINŲ ŽELDINIŲ VERTĖS ATLYGINIMO TVARKA

19. Saugotinių medžių ir krūmų vertę nustato Savivaldybės administracijos direktoriaus Leidimus išduoti įgaliotas Aplinkos apsaugos skyriaus asmuo. Saugotinių želdinių atkuriamoji vertė apskaičiuojama vadovaujantis Želdinių atkuriamosios vertės įkainiais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. D1-343 „Dėl Želdinių atkuriamosios vertės įkainių patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 74-2907). Medžio vertė gali būti patikslinta jį nukirtus (dėl puvinio).

20. Prašymą saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo darbams parašę fiziniai ar juridiniai asmenys Leidime įpareigojami atlyginti numatomų kirsti ar pertvarkyti medžių ir krūmų vertę.

21. Saugotinių medžių ir krūmų vertė neatlyginama, kai:

21.1. 9 punkte nurodytais atvejais darbus vykdo žemės ar želdynų ir želdinių savininkas ir valdytojas ar jo įgaliotas asmuo;

21.2. želdiniai auga naudingųjų iškasenų telkiniuose;

21.3. pareiškėjas įsipareigoja ne vėliau kaip per metus pasodinti Savivaldybės nurodytoje vietoje kertamų ar kitokiu būdu pašalinamų medžių ir krūmų atkuriamąją vertę atitinkantį nurodytų rūšių ir matmenų medžių ir krūmų kiekį ir juos prižiūrėti 3 metus.

22. Lėšos, kompensuojančios želdinių atkuriamąją vertę, prieš numatomų atlikti darbų pradžią, pervedamos į Šiaulių rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiąją programą ir naudojamos pagal tikslinę paskirtį - želdiniams atkurti, tvarkyti, veisti.

VIII. ŽELDYNŲ KŪRIMAS IR PERTVARKYMAS, ŽELDINIŲ VEISIMAS

23. Rengiant Šiaulių rajono savivaldybės teritorijos bet kurio lygmens (bendrojo, detaliojo,

specialiojo) planavimo dokumentus būtina vadovautis Atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normomis bei Priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-694 „Dėl Atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 137-5624).

24. Atskirieji ir priklausomieji želdynai kuriami ir pertvarkomi pagal parengtus ir nustatyta tvarka patvirtintus projektus, vadovaujantis Atskirųjų ir priklausomųjų želdynų kūrimo ir tvarkymo projektų rengimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-719 „Dėl Atskirųjų ir priklausomųjų želdynų kūrimo ir tvarkymo projektų rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 2-79).

25. Medžiai ir krūmai veisiami vadovaujantis Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-717 „Dėl Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 2-77) bei Sodmenų kokybės reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-674 „Dėl Sodmenų kokybės reikalavimų patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 135-5504).

26. Medžiai ir krūmai veisiami:

26.1. medžiai – ne arčiau kaip 10 m atstumu, krūmai, aukštesni kaip 2 m – 2,5 m atstumu nuo pastatų sienų su langais;

26.2. medžiai – ne arčiau kaip 5 m atstumu, krūmai – 2,5 m atstumu nuo belangių sienų ir nuo monolitinių tvorų;

26.3. medžiai – ne arčiau kaip 3 m atstumu, krūmai – 1 m atstumu nuo atraminių sienučių;

26.4. medžiai – 4 m atstumu nuo apšvietimo stulpų, kolonų ir atramų;

26.5. krūmai – ne arčiau kaip 1 m, medžiai iki 3 m aukščio ir krūmai, užaugantys iki 3 m, - ne arčiau kaip 2 m, kiti medžiai – 3 m atstumu nuo kaimyninio sklypo ribos ir gatvės raudonųjų linijų;

26.6. sklypo šiaurinėje, šiaurės rytų ir šiaurės vakarų pusėje – ne aukštesnės kaip 1,3 m gyvatvorės;

26.7. krūmai juostoje, skiriančioje priešingo eismo kryptis gatvėje, - ne aukštesni kaip 1 m;

26.8. magistralinių gatvių šaligatvio plote turi būti ne siauresnės kaip 2 m pločio juostos medžiams sodinti. Jose medžiai ir krūmai veisiami ne arčiau kaip 1,2 m nuo važiuojamosios dalies eismo juostos krašto, krūmų juostų plotis turi būti ne mažesnis nei 1m;

26.9. vietinės reikšmės gatvėse, kuriose pastatai atitolinti ne mažiau kaip 15 m nuo šaligatvio išorinio krašto, medžiai sodinami vejoje greta šaligatvio. Nuo šaligatvio jie atitolinami 0,7 m;

27. Atskirose gatvėse medžiai ir krūmai sodinami vienodais atstumais nepertraukiama eile, iš vienaamžių tos pat rūšies medžių ir krūmų.

28. Medžius ir krūmus draudžiama veisti:

28.1. apsaugos juostose ir zonose, nurodytose Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43);

28.2. melioracijos griovių ir tvenkinių dugnuose, šlaituose ir iki 1 m nuo kranto;

28.3. medžius kapavietėse ir kapinėse be specialaus projekto.

29. Visais kitais atvejais, nustatant medžių ir krūmų sodinimo atstumus, vadovautis STR 2.06.01:199 „Miestų, miestelių ir kaimų susisiekimo sistemos“, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. 61 „Dėl STR 2.06.01:199 „Miestų, miestelių ir kaimų susisiekimo sistemos“ patvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. 27-773).

IX. ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGA, TVARKYMAS BEI PRIEŽIŪRA

30. Šiaulių rajono savivaldybės teritorijoje esančių želdynų ir želdinių apsauga, tvarkymas bei priežiūra organizuojami pagal šiuos principus:

30.1. formuojamas gamtinis karkasas, kuriama vientisa želdynų sistema;

30.2. želdynuose ir želdiniuose saugoma biologinė įvairovė;

30.3. nemažinamas Šiaulių rajono atskirųjų želdynų, kurie išskiriami bendrajame bei specialiuosiuose teritorijų planuose, plotas;

30.4. siekiama išsaugoti esamus susiformavusius želdynus, teikiant prioritetą jiems tvarkyti ir prižiūrėti, bet ne naujiems kurti;

30.5. siekiama palaipsniui pakeisti blogos būklės medžius, sveikais, atsparių rūšių ir veislių medžiais.

31. Želdynų ir želdinių tvarkymo ir priežiūros darbai turi būti atliekami nedarant neigiamo poveikio aplinkai ir žmogui, išsaugant esamus gyvybingus ir perspektyvius želdinius.

32. Šiaulių rajone už želdinių apsaugą, priežiūrą ir tvarkymą yra atsakingi:

32.1. seniūnijų seniūnai - už miestų, miestelių, kaimų bendro naudojimo teritorijose, miestų kitose valstybinės žemės teritorijose ir valstybinėje žemėje kaime augančius želdinius;

32.2. žemės ar želdynų ir želdinių savininkai – už želdinius, augančius privačiose žemės valdose miestuose ir miesteliuose, privačioje žemėje ir deklaruotuose laukuose kaime;

32.3. žemės ar želdynų ir želdinių valdytojai – už želdinius, augančius patikėjimo teise perduotoje valdyti valstybinėje ar privačioje žemėje.

33. Neteisėtai sunaikinus ar sužalojus želdinius, nuostoliai apskaičiuojami pagal Nuostolių, padarytų gamtai, sunaikinus arba sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus bei objektus, skaičiavimo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos ministerijos 1995 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. 198 „Dėl Nuostolių, padarytų gamtai, sunaikinus arba sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus bei objektus, skaičiavimo metodikos patvirtinimo“ (Žin., 1996, Nr. 39-973) ir išieškomi įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

34. Želdinių kirtimas, genėjimas, persodinimas ar kitoks pertvarkymas augalų vegetacijos metu gali būti apribotas Šiaulių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu.

35. Medžius ir krūmus iškerta, kelmus išrauna, duobes užlygina, želdinių kirtimo ir genėjimo metu susidariusias žaliąsias atliekas sutvarko ir į kompostavimo aikštelę išveža fiziniai ar juridiniai asmenys, kuriems buvo išduotas Leidimas arba pagal sutartį darbus vykdytys kiti subjektai.

36. Už želdinių kirtimo, genėjimo, persodinimo ar kitokio pertvarkymo darbų kokybę, darbų saugos reikalavimų laikymąsi, želdinių kirtimo ir genėjimo atliekų sutvarkymą atsakingi fiziniai ir juridiniai asmenys, kuriems buvo išduotas Leidimas.

37. Nukirstų medžių mediena atitenka ir už jos tinkamą panaudojimą atsako:

37.1. seniūnijos seniūnas, kai nukirsti medžiai augo miestų, miestelių, kaimų bendro naudojimo teritorijose, miestų kitose valstybinės žemės teritorijose ir valstybinėje žemėje kaime;

37.2. žemės ar želdynų ir želdinių savininkams, kai nukirsti medžiai augo privačiose žemės valdose miestuose ir miesteliuose, privačioje žemėje ir deklaruotuose laukuose kaime;

37.3. žemės ar želdynų ir želdinių valdytojams, kai nukirsti medžiai augo patikėjimo teise perduotoje valdyti valstybinėje žemėje.

38. Vykdyt statybos darbus, želdiniai turi būti saugomi vadovaujantis Želdinių apsaugos vykdyt statybos darbus taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos statybos ir urbanistikos ministerijos 1993 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. 214 „Dėl Želdinių apsaugos, vykdyt statybos darbus, taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 1993, Nr. 72-1368).

39. Statybos objektus, kurių projektinėje dokumentacijoje numatytas teritorijos želdinimas, statinių pripažinimo tinkamais naudoti komisijos priima tik tai tuomet, kai įvykdyti želdinimo darbai ir šie objektai priimti Savivaldybės. Kai objektas priimamas naudoti želdinimui nepalankiu metu, o želdinimo darbai objekte numatyti, jie užbaigiami per artimiausią želdinimo sezoną ir pateikiami

minėtai komisijai.

40. Želdynai ir želdiniai nuo ligų ir kenkėjų saugomi vadovaujantis Želdynų ir želdinių sanitarinės apsaugos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-675 „Dėl Želdynų ir želdinių sanitarinės apsaugos taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 135-5505).

41. Medžių ir krūmų (išskyrus augančių privačioje žemėje) priežiūros darbai vykdomi vadovaujantis Medžių ir krūmų priežiūros, vandens telkinių, esančių želdynuose, apsaugos, vejų ir gėlynų priežiūros taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. D1-45 „Dėl Medžių ir krūmų priežiūros, vandens telkinių, esančių želdynuose, apsaugos, vejų ir gėlynų priežiūros taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 10-356).

42. Želdynus ir želdinius tvarkančios įmonės privalo turėti specialistų, kuriems būtų suteikta teisė vykdyti želdinių veisimo, medžių ir krūmų genėjimo, želdinių apsaugos nuo ligų ir kenkėjų, vejų ir gėlynų apsaugos darbus.

X. ŽELDYNUOSE DRAUDŽIAMA

43. Atskiruosiuose (parkuose, skveruose, miesto soduose, kituose poilsiui skirtuose, memorialinės, apsauginės ir ekologinės paskirties želdynuose, kurie žymimi bendrajame ir specialiuosiuose planuose) bei priklausomuosiuose (gyvenamosios, visuomeninės, komercinės, pramoninės paskirties, inžinerinės infrastruktūros, rekreacinių ir kitų teritorijų) želdynuose draudžiama:

43.1. sodinti teršiančius aplinką žiedadulkėmis, žiedynais ir vaisiais medžius ir krūmus, intensyviai plintančius šaknų atžalomis augalus;

43.2. kirsti, persodinti ar kitaip pašalinti želdinius augalų vegetacijos metu;

43.3. fiziniams ir juridiniams asmenims savavališkai sodinti, persodinti, genėti, kirsti ar kitaip šalinti želdinius;

43.4. kirsti, laužyti ar kitaip žaloti (kalti vinis, tvirtinti reklaminius skydus ir kt.) medžius, krūmus, jų šakas, skinti lapus, žiedus, vaisius, pažeisti šaknis, trypti pomedį;

43.5. leisti iš medžių sulą, pjaustinėti medžio žievę, daryti kitus mechaninius medžio pažeidimus;

43.6. kabinti ant medžių elektros laidus, sūpuokles, virves, kitus daiktus, klijuoti skelbimus arba kitą informaciją;

43.7. mindžioti gėlynus, vejas;

43.8. važinėti sportinėmis ir bevariklio transporto priemonėmis, išskyrus takus;

43.9. be leidimo važiuoti motorinėmis transporto priemonėmis, kur neįrengta kieta danga;

43.10. statyti motorines transporto priemones ne tam skirtose vietose, ant neuždengtų specialiomis grotelėmis pomedžių;

43.11. plauti visų rūšių transporto priemones;

43.12. deginti atliekas, lapus, šakas, kūrenti laužus ne tam skirtose vietose;

43.13. be leidimo statyti palapines, laikinus statinius, reklaminius skydus;

43.14. ganyti gyvulius;

43.15. gaudyti ir naikinti paukščius, žvėris, smulkiają fauną, ardyti skruzdėlynus;

43.16. pilti šiukšles, buitines atliekas, pakuotes, sugrėbtus lapus, sniegą (išskyrus neužterštą druskomis ir nukastą nuo želdyne esančių takų) ir kt.;

43.17. valyti sniegą nuo stogų, neapsaugojus želdinių;

43.18. sandėliuoti statybines ir kitas medžiagas, prekių atsargas ir tarą;

43.19. žaisti sportinius žaidimus tam nepritaikytose vietose.

XI. FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ TEISĖS IR PAREIGOS

44. Fiziniai ir juridiniai asmenys turi teisę:
- 44.1. naudotis želdynais ir želdiniais kultūros, sveikatingumo, ir kitais tikslais;
 - 44.2. dalyvauti veisiant, atkuriant želdinius, saugant juos, tvarkant želdynų aplinką;
 - 44.3. gauti patikimą informaciją apie želdynų ir želdinių inventorizaciją, apskaitą, planuojamus ir vykdomus darbus želdynų teritorijose;
 - 44.4. inicijuoti ir teikti pasiūlymus dėl naujų želdynų kūrimo, esamų želdynų ir želdinių apsaugos;
 - 44.5. organizuoti ir dalyvauti, jei turi atitinkamą kvalifikaciją, vykdant visuomeninę želdynų ir želdinių apsaugos kontrolę.
45. Želdynų ir želdinių savininkai ir valdytojai privalo:
- 45.1. išsaugoti želdynus ir želdinius, tinkamai juos tvarkyti, atkurti ir veisti naujus;
 - 45.2. taikyti kovos su kenkėjais ir ligomis priemones.
46. Želdynų ir želdinių savininkai ir valdytojai turi teisę:
- 46.1. privačioje žemės valdoje esančius želdynus ir želdinius, kurie teisės aktais nėra priskirti saugotiniams, tvarkyti savo nuožiūra, nepažeidžiant kaimyninių žemės sklypų ir namų valdų savininkų, valdytojų ar naudotojų interesų;
 - 46.2. sudaryti sutartis su fiziniais ir juridiniais asmenimis, valstybės institucijomis ir savivaldybėmis dėl želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros, kovos su augalų ligomis ir kenkėjais;
 - 46.3. nustatyti želdynų lankymo sąlygas (laiką, lankymo įkainius).
47. Atskirieji želdynai, esantys valstybinėje ir savivaldybei priskirtoje žemėje, turi būti atviri lankymui, jeigu juose nevyksta uždaro pobūdžio renginiai, nevykdomi tvarkymo ir einamieji priežiūros darbai.
48. Želdynų ir želdinių valdytojai, Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos ar Savivaldybė pagal kompetenciją nustatyta tvarka turi teisę naudoti želdynus ir želdinius moksliniams tyrimams, mokymui, kultūrinei, švietėjiškai veiklai, gamtos ir kultūros objektų apsaugai, visuomenės lankymui, rekreacijai ir kitiems, įstatymams bei teisės aktams neprieštaraujantiems, tikslams.
49. Fiziniai ir juridiniai asmenys neturi leisti neteisėtų veiksmų ar neveikimo, jeigu dėl to želdynai ir želdiniai galėtų būti sunaikinti ar pažeisti ir blogėtų aplinkos gyvenimo sąlygos.

XII. VISUOMENĖS INFORMAVIMAS

50. Savivaldybės administracija įstatymų nustatyta tvarka informuoja visuomenę, kai numatomi vykdyti želdynų tvarkymo, kūrimo, medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo, kitokio naikinimo darbai ar keičiama žemės sklypo, kuriame auga želdiniai, pagrindinė tikslinė žemės naudojimo paskirtis ar žemės sklypo naudojimo būdas.
51. Savivaldybė teikia fiziniais ir juridiniams asmenims informaciją medžių ir krūmų sodinimo, kirtimo, genėjimo, perkėlimo klausimais.
52. Savivaldybė užtikrina želdynų ir želdinių inventorizacijos, jų būklės stebėsenos bei kitų su želdynais ir želdiniais susijusių duomenų viešumą.
53. Savivaldybė supažindina visuomenę su želdynų ir želdinių būklę keičiančiais projektais.

XIII. TAISYKLIŲ KONTROLĖ IR ATSAKOMYBĖ UŽ JŲ PAŽEIDIMUS

54. Šių Taisyklių laikymosi kontrolę užtikrina Šiaulių rajono savivaldybės administracijos, Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento darbuotojai, Šiaulių rajono policijos komisariato pareigūnai pagal savo kompetenciją.
55. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių Taisyklių reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.
56. Fiziniai ir juridiniai asmenys, padarę žalą želdynų ir želdinių savininkų ir valdytojų želdynams ir želdiniams, teisėtiems interesams ar želdynams ir želdiniams, kaip aplinkos

objektams, privalo visiškai ją atlyginti arba, jeigu yra galimybė, atkurti iki pažeidimo buvusią būklę.

XIV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

57. Šios Taisyklės paskelbiamos vietinėje spaudoje ir Šiaulių rajono savivaldybės interneto tinklapyje.

58. Taisyklės gali būti keičiamos, papildomos ar panaikinamos Šiaulių rajono savivaldybės tarybos sprendimu.

59. Pasikeitus šiose Taisyklėse nurodytiems teisės aktams vadovaujamosi patvirtintais naujos redakcijos teisės aktais.
